

Секція 2. Теорія і методика навчання та виховання

Жидецька О.О.,

студентка Житомирського Державного Університету імені Івана Франка

Науковий керівник : Григор'єва Т.Ю.

Кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри англійської мови

Житомирського Державного Університету імені Івана Франка

УРАХУВАННЯ ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Під час формування іншомовної компетенції важливо брати до уваги психолого-вікові та індивідуальні особливості учнів старшої школи, адже їх урахування вносить суттєві зміни до процесу навчання старшокласників. Врахування вікових та індивідуальних особливостей дитини, знання закономірностей пізнавальної діяльності, механізмів засвоєння знань, формування навичок і умінь, мотивації є обов'язковими для правильної організації взаємодії вчителя і учнів на уроках іноземної мови [1].

У старшому шкільному віці в учнів удосконалюється вміння *самоорганізації та самоконтролю*, що допомагає їм самостійно використовувати інформаційно-комунікаційні технології у навчанні.

Мотиви навчання старшокласників часто пов'язані з обраною майбутньою професією, тому вони максимально концентруються на тих предметах і сферах навчання, які будуть необхідні їм у майбутньому. Саме тому зростає і вибірковість *уваги*, а також удосконалюється її переключення з одних завдань на інші. Підвищується роль після довільної уваги, насамперед це виникає тоді, коли учні зацікавлені в інформації, яка подається [4,с.37]. Все меншу роль грають оцінки і більш важливу отримання та удосконалення знань необхідних для вступу у вищий навчальний заклад та для подальшої роботи [3,с.63].

В юнацькому віці виникає достатньо стійка ієрархічна *система цінностей*, що спонукає старшокласників до самопізнання, самовдосконалення, самовизначення в тому числі і в виборі професії [2,с.54]. У старших школярів психічні пізнавальні процеси характеризуються довільністю. Зростає і зміцнюється довільність *пам'яті*. За рахунок свідомого використання раціональних прийомів та встановлення логічних зв'язків між частинами матеріалу удосконалюються способи запам'ятовування. Краще запам'ятовується абстрактний матеріал. Логічне запам'ятовування має тісний зв'язок з мисленням, яке має провідну роль в інтелектуальному дозріванні учнів. Що стосується мимовільної пам'яті, то вона спрацьовує лише з інформацією, яка є цікавою для учня, яка викликає в ньому певний емоційний відгук. Саме тому важливо підбирати приклади, які звертаються до досвіду та знань учня.[5,с.83]

У зв'язку з тим, що *мислення* стає більш системним, знання утворюють певну систему, яка з часом формує модель світу та основу світогляду. У мисленні домінує прагнення до порівнянь, аналітико-синтетична діяльність та гіпотетичні припущення.

Учитель тепер повинен стати провідником по світу знань. Головною його функцією стає передача способів отримання знань. Знання школяр вчиться добувати сам, діючи самостійно і в команді, приймаючи рішення, ставлячи питання, організовуючи пошук відповідей на них, формулюючи для себе завдання, збираючи та аналізуючи інформацію. Таким чином, школа перестає бути місцем отримання готових знань і стає місцем набуття досвіду самостійності - вміння діяти самому, бути відповідальним, працювати в команді, ставити цілі, формулювати собі завдання, планувати досягнення мети, оцінювати ресурси, шукати відсутні, вирішувати поставлені завдання, аналізувати результат. При такому підході до утворення змінюється і роль педагога в старшій школі. Педагог покликаний створювати умови для вирішення завдань юнацького віку - він задає, обслуговує, утримує простір, в

якому школярі вчать приймати рішення, в тому числі щодо себе самого і свого майбутнього.

Отже, слід пам'ятати, що використовуючи новітні технології, як засоби навчання, необхідно пам'ятати, що вони мають відповідати віковим особливостям старшокласників, задовольняти їх психологічні особливості, які пов'язані з мисленням, увагою, уявою, пам'яттю та особистісними цінностями учнів, які спрямовані на самопізнання та саморозвиток. Необхідно підбирати завдання таким чином, щоб подана інформація була якомога краще та глибше сприйнята учнями.

Освітній простір має допомагати старшокласнику вирішувати поставлені перед ним вікові завдання - формувати самовизначення і здійснювати освітній вибір.

Список використаних джерел

1. Актуальні питання психології [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5319672/page:4/>
2. Божович Л.І. Проблемы формирования личности: 2-е изд. / Л.І. Божович. – М.: МОДЭК, 2001. – 352 с.
3. Виготський Л.С. Педагогическая психология / Л.С. Виготський. – Москва: Педагогика-Пресс, 1999. – 78 с
4. Гарднер Г. Структура раз ума : теория множественного интеллекта : пер. с англ. / Г. Гарднер. – М. : ООО «И. Д. Вильямс», 2007. – 512 с.
5. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах / [Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін.]. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. – 328 с. – (Серія «Альма-матер»)